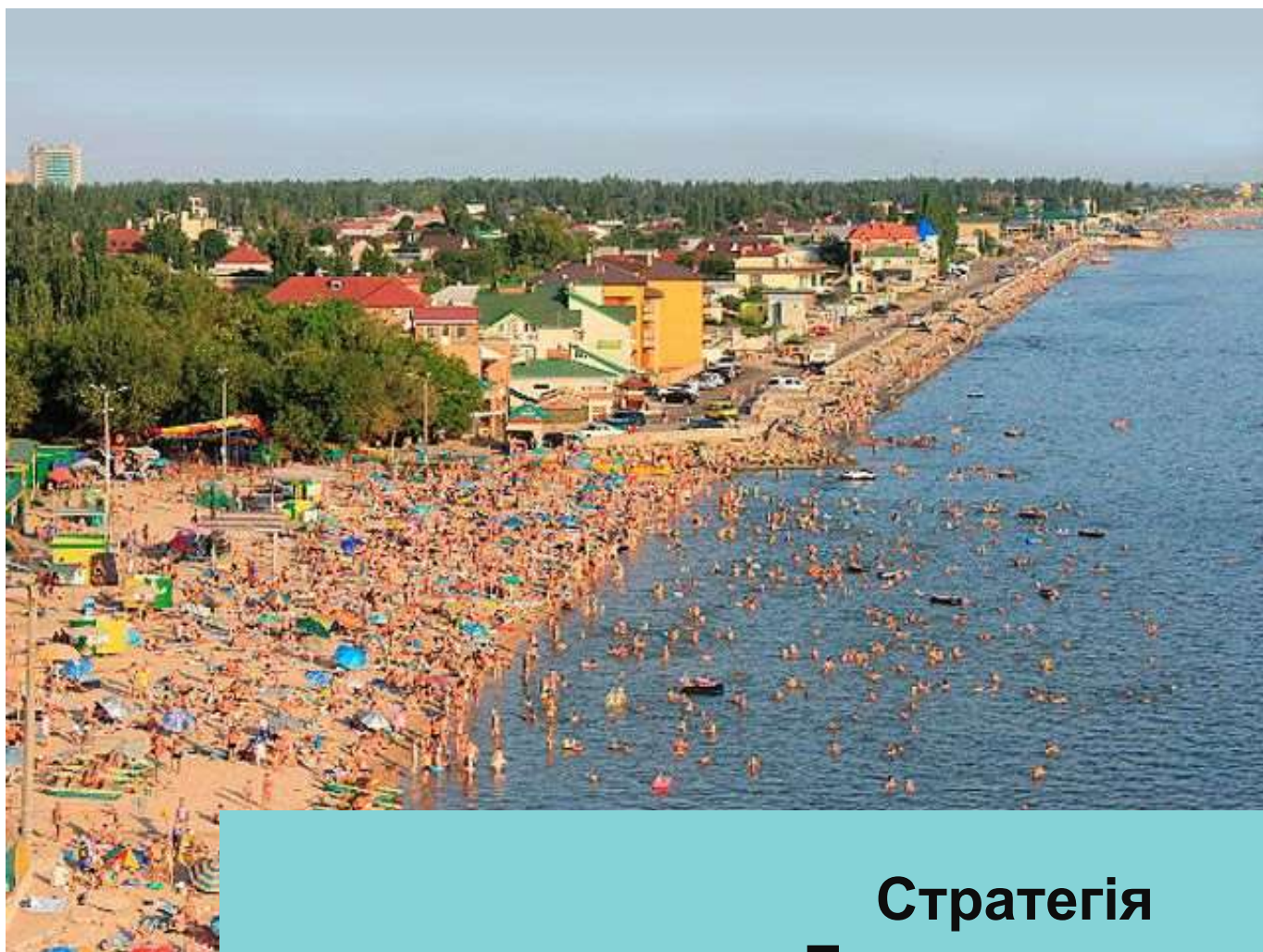

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Рішенням сорок дев'ятої сесії
Бердянської міської ради
VII скликання
"30 " серпня 2018 р. № 64

Стратегія розвитку м. Бердянська на період до 2027 року

м. Бердянськ, 2018 р.

Стратегію розвитку м. Бердянська на період до 2027 року розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги "Партнерство для розвитку міст" (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документа є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектора в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

Зміст

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ	4
ВСТУП	5
1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ПРОЦЕС РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ	7
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА	9
3. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ТА МІСІЯ МІСТА	11
5. ПЛАН ДІЙ ЗА НАПРЯМАМИ РОЗВИТКУ МІСТА	12
5.1. СТРУКТУРА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА.....	12
5.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ А. РОЗВИТОК СФЕРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ТУРИЗМУ.....	13
5.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ В. РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	16
5.4. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ С. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ.....	19
5.5. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ D. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ ГРОМАДИ.....	23
6. УЗГОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА З ІНШИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТЕРИТОРІЇ	28
7. УПРАВЛІННЯ ТА МОНІТОРИНГ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ	31
8. СКЛАД РОБОЧОЇ КОМІСІЇ З РОЗРОБКИ ПРОЕКТУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ М. БЕРДЯНСЬКА 37	

ДОДАТОК 1. ПРОФІЛЬ МІСТА БЕРДЯНСЬКА

ДОДАТОК 2. ЗВІТ ПРО ОЦІНКУ (СКРИНІНГ) МОЖЛИВИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ М. БЕРДЯНСЬКА НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

Звернення до громади

Шановні земляки!

Сьогодні, в умовах глобальної економіки, велике значення для розвитку міста має наявність довгострокової Стратегії розвитку. Саме вона є одним з основних документів громади, що передбачає план розвитку міста у майбутньому і спрямована на здійснення позитивних змін.

З метою розвитку нашого міста та покращення добробуту його мешканців представляємо Вашій увазі Стратегію розвитку міста до 2027 року. Бердянськ - перлина Північного Приазов'я, є одним з інвестиційно привабливих міст завдяки розвинутій інфраструктурі санаторно-курортних закладів, наявності таких природних ресурсів, як тепле Азовське море, цілюще повітря, лікувальні грязі, різноманітні типи мінеральних вод. У місті працюють більше 30 підприємств з виробництва продукції, що поставляється не тільки до країн СНД, а й до інших країн світу. Ринкову інфраструктуру представляє малий та середній бізнес. Функціонує більше 600 малих підприємств, більше 6 тисяч суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у різних сферах економіки міста та наданні послуг. У результаті участі у загальнонаціональному проєкті "7 чудес України" Бердянськ визнано одним із семи найбільш привабливих міст країни.

Стратегія розвитку нашого міста будується на системі цінностей, сформованих у ході її розроблення, а саме: відкритість і прозорість, комфортність та інноваційність, професійність і відповідальність. Вона визначає напрями економічного розвитку нашого міста на найближчу перспективу, що сприятиме економічному зростанню і поліпшенню якості життя громадян.

Ми не зупинимося на досягнутому, і я сподіваюся на подальшу конструктивну співпрацю бізнесу, громадськості і влади для досягнення бачення міста Бердянська до 2027 року, а саме:

- курорт високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку;
- інвестиційно привабливий центр конкурентоспроможного бізнесу й морської логістики;
- екологічно безпечне місто, комфортне для життя та різноманітного здорового дозвілля;
- місто якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями самореалізації громадян.

Міський голова Володимир Чепурний

Вступ

Для забезпечення ефективного розвитку міста Бердянська впродовж останніх двадцяти років тричі застосовувалися процеси стратегічного планування розвитку міста. Останнім була Стратегія розвитку міста на період до 2017 року. Щорічно членами робочого Комітету з управління реалізацією стратегії проводився моніторинг виконання стратегії, інформація розміщувалася на офіційному сайті Бердянської міської ради в розділі "Стратегічний розвиток". Оскільки термін впровадження стратегії добігав кінця, міською радою було прийнято рішення розпочати роботу з формування нового документа з урахуванням зовнішніх та внутрішніх змін у житті міста. З метою належної організації розробки проекту нової Стратегії розвитку м. Бердянська, розпорядженням міського голови від 13 червня 2017 р. № 192-р було затверджено склад робочої комісії з розробки проекту Стратегії розвитку м. Бердянська (далі робоча комісія).

Головним виконавцем, координатором та відповідальним за подання на розгляд міській раді проекту нової Стратегії розвитку м. Бердянська було визначено управління економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради. Для розробки Стратегії, з метою визначення пріоритетних напрямів до 2027 року, ефективного використання фінансових, матеріальних та людських ресурсів, відповідності довгостроковим інтересам громади в частині опрацювання пропозицій щодо вирішення питань соціально-економічного та культурного розвитку міста Бердянська було створене партнерство, що передбачало участь органу місцевого самоврядування, освітніх установ, організацій громадянського суспільства, представників приватного сектора та інших зацікавлених сторін громади.

Партнером підготовки Стратегії виступив проект "Партнерство для розвитку міст" (Проект ПРОМІС), який реалізується Федерацією канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, що діяв, головним чином, в якості технічної допомоги, надаючи методичні рекомендації в процесі розробки Стратегії. У 2015 році Бердянськ уклав з проектом Меморандум про співпрацю з обговорення питань розвитку місцевого самоврядування, бізнесу, та з розробки проекту Стратегії розвитку. Передбачається що Проект ПРОМІС буде надавати допомогу не тільки на етапі розробки Стратегії, а й на етапі її реалізації, зокрема, у вигляді цільових програм фінансування.

Консультації, проведені між членами робочої комісії сприяли посиленню їх зацікавленості та забезпечили взаємну згоду стосовно основних пріоритетів розвитку, як головних елементів Стратегії. У процесі розробки Стратегії використовувалися дані Програми розвитку міста, розробленої управлінням економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради за участю всіх управлінь та відділів виконкому та міської ради, підприємств, приватних підприємців міста. Стратегія розглядається, як основа для діючих і розроблення нових галузевих програм, щорічних програм економічного та соціального розвитку території та спрямована на забезпечення подальшого розвитку громади.

Оскільки у 2017 році закінчився строк реалізації попередньої Стратегії, на початку нового процесу планування було проведено моніторинг її виконання на проектному рівні. В рамках впровадження попередньої стратегії було розроблено 63 проекти. Частина цих проектів має соціально-економічні вигоди для міста, але з економічної точки зору є витратними і вимагають залучення додаткових джерел фінансування. Є проекти, за якими робота розпочата й вимагає залучення додаткових джерел фінансування. Такі проекти вирішено включити до нової Стратегії.

Методологічно процес підготовки Стратегії ґрунтувався на нормативних актах: Бюджетний кодекс України, ст. 42 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та ст. 87 Статуту територіальної громади міста Бердянська, які передбачають, що розвиток території забезпечується через визначення та досягнення стратегічно важливих цілей за обраними напрямками.

Головні висновки з процесу Стратегічного планування:

- Стратегія є потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу, посадовців місцевої влади, пересічних громадян для створення публічно-приватного партнерства, що має

позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

- Стратегія підкреслює конкурентні переваги території громади на підставі існуючих природних, матеріальних, фінансових, економічних, трудових, соціальних, інтелектуальних ресурсів, які при належній організації та об'єднанні зусиль можна використовувати для вирішення нагальних проблем місцевого економічного розвитку. Тому Стратегія зосереджена на напрямках, які нададуть економічному розвитку території найбільші шанси в майбутньому. Економічний розвиток передбачає формування сприятливого бізнес-середовища, створення умов для інвестування на тривалий період, що сприятиме економічному зростанню та поліпшенню якості життя громади.
- Залучення інвестицій, розвиток місцевих підприємств, поліпшення інфраструктури й забезпечення гідної якості життя є взаємопов'язаними сферами. Тому успішна робота над ними можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи. Поліпшення в одній зі сфер сприятиме поліпшенню в інших.
- Стратегія пов'язана з іншими документами стратегічного характеру, місцевими та регіональними програмами, які вже ухвалені і виконуються відповідними органами.

1. Методологія та процес розробки Стратегії

Стратегічне планування - це системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в усій громаді, а також створення спільного бачення економічного майбутнього громади. Це творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань і стратегій, здійснення яких вирішить ці проблеми. Стратегічне планування є потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу та посадовців місцевої влади для створення публічно-приватного партнерства, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат і конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

Етапи процесу стратегічного планування: 1) Організація роботи; 2) Проведення аналізу; 3) Визначення бачення, напрямів розвитку; 4) Розробка планів дій / плану реалізації; 5) Громадське обговорення та ухвалення Стратегії; 6) Моніторинг та впровадження.

Рис. 1. Схема процесу розробки Стратегії

Стратегія - один з основних документів громади, який передбачає планування розвитку міста на майбутнє та спрямований на здійснення позитивних змін.

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

5 грудня 2017 р. відбулося перше спільне засідання робочої комісії з розробки Стратегії розвитку м. Бердянська. У заході брали участь міський голова та група експертів-консультантів Проекту ПРОМІС. На засіданні було презентовано Профіль громади (описово-аналітична частина Стратегії - соціально-економічний аналіз розвитку Бердянська за 2012-2017 рр.), проведено практичні навчання та обговорення з формування Місії, стратегічного Бачення розвитку міста, стратегічних напрямів розвитку Бердянська та найближчих завдань з розробки

Стратегії, результатів SWOT-аналізу за напрямками розвитку. Було також проведено опитування мешканців міста щодо сучасного стану та напрямів розвитку Бердянська. Робочими підгрупами було опрацьовано SWOT-аналіз кожного з чотирьох напрямів.

23 січня 2018 року відбулося друге спільне засідання робочої комісії та групи експертів Проекту ПРОМІС. Відбулось ухвалення формулювання Місії та стратегічного Бачення розвитку міста, узгодження результатів SWOT-аналізу за напрямками розвитку, визначення переліку стратегічних, оперативних цілей і завдань за кожними з напрямів розвитку міста. Робоча комісія працювала підгрупами та провела обговорення варіанту напрацьованих чотирьох стратегічних напрямів, а саме: розвиток туризму; розвиток бізнесу та залучення інвестицій; розвиток інфраструктури та збереження довкілля; ефективне управління та активізація громади. Кожною підгрупою визначено перелік стратегічних, оперативних цілей та завдань.

21 лютого 2018 року відбулося третє засідання робочої комісії. У ході засідання робочою комісією ухвалено перелік стратегічних, оперативних цілей за кожним з напрямів розвитку міста для подальшого визначення та підготовки проектів. Консультанти проекту провели практичні заняття з членами робочих підгруп з підготовки проектів до Плану заходів з реалізації Стратегії. Робота проводилася з широким залученням громадськості міста щодо формування переліку проектів з подальшим включенням їх до Плану заходів з реалізації Стратегії.

20-21 березня 2018 року відбулися засідання робочих підгруп за участю консультантів Проекту ПРОМІС. У засіданнях активну участь брали комітети мікрорайонів, які теж надали свої проектні ідеї до Плану заходів з реалізації Стратегії. Члени робочої комісії здійснили відбір і формування переліку проектів, які мають відповідати основним стратегічним напрямкам розвитку міста. Проводилися практичні навчання з членами 4-х робочих підгруп щодо формалізації проектів, опису заходів їх виконання, визначення термінів виконання проектів, їх вартості, джерел фінансування, відповідальних осіб, алгоритму формування заходів у проектних картках.

Було проведено рейтингування оперативних цілей та визначено пріоритетність їх впровадження. Черговість проектів у рамках Плану заходів з реалізації Стратегії вибудовується так, щоб забезпечити логічну послідовність заходів для поступального руху до досягнення стратегічного бачення.

Наступним кроком була виконана робота щодо формування переліку проектів, розробки їх технічних завдань та формування проекту Стратегії розвитку м. Бердянська та Плану заходів з її реалізації. Для забезпечення ефективного впровадження Стратегії розроблено низку Проектних карток (технічних завдань на розробку проектів) щодо досягнення відповідних цілей, досягнення яких починається у 2018 році та триватиме найближчі три роки.

Важливим є впровадження Стратегії в рамках трьох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (етапів), для кожного з яких розроблятиметься окремий План заходів з реалізації Стратегії:

- перший - 2018-2021 роки;
- другий - 2022-2024 роки;
- третій - 2025-2027 роки.

2. Коротка характеристика міста

Бердянськ — місто обласного значення, на півдні Запорізької області, на північному узбережжі Азовського моря, центр Бердянського району, морський, кліматичний і грязьовий курорт. Місто засноване 1827 року на місці рибальського поселення, у подальшому розвинулося на базі морського порту в затоці Бердянської коси. Населення міста 114 тис. осіб (на 01.01.2018), площа - 82 км², густина населення 1400 осіб / км².

Відстань до обласного центру становить 200 км і проходить автошляхом Р 37. Північною околицею міста проходить автострада Е 58. До міста прокладені автошляхи Н 30 Василівка — Токмак — Бердянськ та Т 0815.

Для міста характерний рівнинний ландшафт, який представлений Приазовською рівниною, а також сучасною терасою Азовського моря та Бердянською косою. Навколишні лимани містять унікальні цілющі грязі. На території міста знаходяться об'єкти природно-заповідного фонду: загальнодержавний ландшафтний заказник "Заплава річки Берда", що розташований на Бердянській косі (площа 564 га); ландшафтний заказник місцевого значення "Оголовок Бердянської коси" (площа 215 га).

11 січня 2005 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про оголошення природних територій міста Бердянська Запорізької області курортом державного значення». Основні лікувальні фактори: грязі та ропа лиманів, таласотерапія.

Клімат Північного Приазов'я помірно-континентальний, із тривалим сухим, спекотним з великою кількістю сонячних днів літом, і короткою, малосніжною, м'якою з частими відлигами зимою. За кількістю атмосферних опадів місто Бердянськ входить до зони з недостатнім зволоженням. Переважаючими є вітри східних і південно-східних румбів, повторюваність яких становить 40-50 %. Поява льоду відбувається пізніше, ніж на інших узбережжях Азовського моря та припадає на початок січня. Льодовий покрив тримається до середини березня. Число сонячних днів на рік у середньому становить 179 днів.

Місто розвинулося від маленького поселення та пристані, побудованої в 1673 р. запорізькими та азовськими козаками, до досить великого міста обласного значення, що є великим транспортним вузлом і відомим курортом. Бердянськ був повітовим центром Таврійської округи Української держави (1918 р.), Бердянського повіту Таврійської губернії (до 20-х рр.), окружним центром РСРР (1921-1922 рр.), з того часу і донині — районний центр.

Ландшафтно місто умовно можна розділити на 3 частини: нижня частина міста, нагірна та коса. Нижня частина складається з районів Центр (власне історичний Бердянськ), Колонія (місце мешкання німецьких колоністів на схід від Центру), рибальські прибережні райони Ліски (на захід) та Слобідка (на схід від центру міста). Нагірна частина розташована на пагорбі, давньому морському березі, заселялась від другої половини ХХ ст. і складається з районів АЗМОЛ, 8 Березня, Скловолокно, АКЗ, Сільгосптехніка, Військове містечко. Косу поділяють на Ближню, Середню та Дальню, на якій збереглося рибальське селище.

Бердянськ є важливим промисловим центром у Приазов'ї. У місті розташовано більше 30 підприємств різних галузей: металообробки, харчової та нафтохімічної промисловості, машинобудування. Найбільшими серед них є: ТОВ "РУ НВП "Агрінол", ПрАТ "Берті", ТОВ "Бердянський завод залізо-бетонних виробів", ТОВ "Склопластик", ТОВ "Азовська кабельна компанія", ПрАТ "Азовкабель", ТОВ "Південний завод гідравлічних машин", ПАТ "Бердянські жниварки", ПАТ "Бердянський завод підйомно-транспортного обладнання", ТОВ "Бердянський кабельний завод", ТДВ "Бердянський хлібокомбінат", ТОВ "Бердянські ковбаси", підприємство "Злагода" ВОІ "Союз організацій інвалідів УК", ПрАТ ШТП "Гармонія" та інші.

На території міста розташовано близько 2 тис. об'єктів торгівлі, громадського харчування, сфери послуг. Функціонує 9 ринків і торговельних рядів.

На 19 міських маршрутах працює 165 одиниць транспортних засобів. Функціонує десять служб легкового таксі, загальна кількість транспортних засобів — понад 500 одиниць.

У літній період додатково працюють сезонні маршрути з перевезення мешканців та гостей міста до місць масового відпочинку, з'єднуючи всі його мікрорайони з основними пляжами

Бердянської коси та пляжу "Лазурний". Добре розвинена мережа міжміських та міжобласних автобусних маршрутів.

У місті розташована залізнична станція 1-го класу Запорізької дирекції Придніпровської залізниці. До міста є можливість щоденно дістатися потягами Запоріжжя — Пологи — Бердянськ та нічний швидкий потяг Київ — Бердянськ (призначений з 25 березня 2018 року). Під час курортного сезону, зазвичай, призначають додаткові пасажирські потяги до Львова, Дніпра, Кривого Рога, Сум, Харкова.

Значну роль у транспортній системі міста відіграє Азовське море. Бердянський порт добре відомий у світі як важливий морський порт Північного Приазов'я, куди заходять судна під прапорами багатьох країн.

У Бердянську діють заклади вищої освіти: Бердянський державний педагогічний університет, Бердянський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету, Бердянський університет менеджменту і бізнесу та 21 заклад середньої освіти.

Території та об'єкти природно-заповідного фонду: Парк імені Шмідта, Острови Малий, Великий Дзендик та архіпелаг Остапиха, Ландшафтний заказник "Заплава річки Берда", Ландшафтний заказник "Оголовок Бердянської коси", "Дальні Макорти".

Заклади культури та мистецтва: Бердянський краєзнавчий музей, Філії музею — музей "Подвиг" , меморіальний будинок - музей П.П.Шмідта, музей історії міста Бердянська, Бердянський художній музей ім. І.І. Бродського, Бердянська міська централізована бібліотечна система, міський Палац культури ім. Т.Г. Шевченка, Бердянський підлітковий зоологічний клуб "Неон", Бердянський центр культури і мистецтв, Бердянський центр культури і дозвілля "Софіт".

Традиційні свята та фестивалі: Міський фестиваль народної творчості "Зорецвіт", Регіональний фестиваль національних культур "Джерела рідного краю", Всеукраїнський фестиваль дитячої творчості "Топ-Топ", Регіональний фестиваль виконавців східного танцю "Експресія сходу", Міжнародний пленер ім. І. Бродського "Художник і місто".

Детальнішу інформацію про місто наведено у Додатку 1. Профіль міста Бердянська.

Основні ресурси міста та проблемні питання описано у розділі 5 за кожним з напрямів розвитку міста.

3. Стратегічне Бачення та Місія міста

Місія міста - основне його призначення, місце в економічній системі регіону (держави), його унікальні особливості (пов'язані з причиною його появи у минулому), конкурентні переваги, які у нього вже є та ті, які громада міста хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку або здобути у свідомому процесі розвитку.

МІСІЯ МІСТА

Місто Бердянськ - "серце Азова":

- морський, кліматичний і грязьовий курорт державного значення, оздоровчий центр Північного Приазов'я з поліфункціональною економікою;
- провідний центр морської логістики Північного Приазов'я;
- культурне, гостинне місто з власним обличчям, що надає гостям і мешканцям море задоволень.

Стратегічне Бачення - спільне, погоджене на основі консенсусу, уявлення жителів громади про те, яким місто має виглядати в майбутньому.

БАЧЕННЯ МІСТА

Місто Бердянськ 2027:

- курорт високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку,
- інвестиційно привабливий центр конкурентоспроможного бізнесу й морської логістики,
- екологічно безпечне місто, комфортне для життя та різноманітного здорового дозвілля,
- місто якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями самореалізації громадян.

Такі формулювання Місії та Стратегічного Бачення означають для мешканців міста, що Бердянськ має стати у майбутньому розвиненим центром відпочинку, оздоровлення та різноманітного дозвілля Північного Приазов'я, інвестиційно привабливим містом, з конкурентоспроможним бізнесом, що будується на засадах сталого розвитку та створює нові робочі місця, комфортним містом для проживання зі здоровим довкіллям, з ефективною системою управління, якісними муніципальними послугами та активною громадою.

Щоб досягнути бажаного Бачення на основі конкурентних переваг громади, члени Робочої комісії визначили чотири напрями розвитку громади:

Напрями розвитку міста

1.	Напрямок розвитку А. Розвиток сфери оздоровлення та туризму	<i>Бердянськ - центр відпочинку, оздоровлення та різноманітного дозвілля Північного Приазов'я</i>
2.	Напрямок розвитку В. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій	<i>Бердянськ - інвестиційно приваблива територія з конкурентоспроможним бізнесом, що будується на засадах сталого розвитку та створює нові робочі місця</i>
3.	Напрямок розвитку С. Розвиток інфраструктури та збереження довкілля	<i>Бердянськ - комфортне місто для проживання зі здоровим довкіллям</i>
4.	Напрямок розвитку D. Ефективне управління та активізація громади	<i>Бердянськ - місто з ефективною системою управління, якісними муніципальними послугами та активною громадою</i>

5. План дій за напрямками розвитку міста

5.1. Структура Стратегії розвитку міста

В кожному з напрямів визначено низку необхідних стратегічних та оперативних цілей. Стратегічні цілі випливають із стратегічного бачення та стратегічних напрямів розвитку і утворюють рамки, в яких прийматимуться рішення щодо конкретних цілей та заходів.

Стратегічна ціль - бажаний результат "цілеспрямованої" діяльності у вирішенні ключової проблеми з оптимальним використанням ресурсів. Досягнення Стратегічної мети - спосіб (засіб) рішення проблеми чи реалізації можливості.

Стратегічне бачення розвитку міста			
Бердянськ 2027:			
<ul style="list-style-type: none"> • курорт високого рівня оздоровчих послуг і сімейного відпочинку, • інвестиційно привабливий центр конкурентоспроможного бізнесу й морської логістики, • екологічно безпечне місто, комфортне для життя та різноманітного здорового дозвілля, • місто якісних і доступних послуг з ефективною системою управління та можливостями самореалізації громадян 			
Напрями розвитку міста			
А. РОЗВИТОК СФЕРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ТУРИЗМУ	В. РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	С. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ	Д. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ ГРОМАДИ
Стратегічні цілі			
A.1. Підвищення якості надання туристичних послуг	V.1. Створення інвестиційних продуктів та інструментів	C.1. Поліпшення стану довкілля	D.1. Надання якісних послуг у сфері освіти та культури
A.2. Маркетинг і брендинг міста	V.2. Підтримка малого та середнього підприємництва	C.2. Формування зручної транспортної системи міста	D.2. Покращення стану здоров'я населення міста
		C.3. Системне запровадження заходів з енергозбереження	D.3. Впровадження якісних доступних адміністративних послуг
			D.4. Створення довірливих відносин у громаді через ефективну комунікацію "бізнес-влада-громада"

Кожна стратегічна ціль конкретизується в оперативних цілях, що є конкретними, обмеженими у часі алгоритмами дій щодо досягнення стратегічних цілей. Сукупність оперативних цілей складає стратегічну ціль.

Оперативні цілі показують, як необхідно проводити зміни та визначають стратегічні цілі кількісно, показують терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи. Кількість оперативних цілей має бути такою, щоб виконати стратегічну ціль.

5.2. Стратегічний напрям розвитку А. Розвиток сфери оздоровлення та туризму

Санаторно-курортна сфера міста Бердянська сформувалась завдяки використанню лікувальних властивостей грязей озер Велике, Червоне та Мале. Основні природні рекреаційні ресурси санаторно-курортного лікування: різноманітні типи мінеральних вод, мулові сульфідні грязі, ропа підземних джерел, лиманні та річкові пляжі; мілке тепле Азовське море та піщані пляжі Бердянської коси, довжина якої складає 23 км. Коса входить до складу Приазовського національного природного парку. Помірно-морський клімат Бердянська, велика кількість безхмарних днів створюють сприятливі умови для лікування та оздоровлення. В рекреаційних зонах міста розташовано близько 100 санаторно-курортних, оздоровчих і готельних закладів, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. Послуги санаторно-курортних закладів здатні задовольнити лікувально-оздоровчі потреби населення України. Грязелікарні Бердянська вважаються одними з кращих у Європі. У санаторно-курортних закладах використовується більше 200 сучасних методик лікування. У місті надаються якісні стоматологічні послуги.

У місті 35 суб'єктів підприємницької діяльності, які займаються туристичною діяльністю. Місто щорічно відвідує близько 1,5 млн туристів. Для них діє інфраструктура відпочинку та розваг, найпопулярнішими об'єктами якої є зоопарк "Сафарі", аквапарк "Мис Доброї Надії", дельфінарій "Немо", колесо огляду "Міраж". Проводяться культурно-мистецькі заходи, фестивалі, концерти.

Усі перелічені ресурси міста разом з унікальною історико-культурною спадщиною створюють передумови для успішної діяльності санаторно-курортної сфери Бердянська та, відповідно, збільшення надходжень до бюджету міста від підприємств цієї галузі. Але цьому заважає низка проблем, що стримує розвиток міської сфери оздоровлення та туризму. Зокрема, це застаріла матеріально-технічна база сфери дозвілля та лікування, недостатня кількість якісних і цікавих туристичних продуктів. Туристичні ресурси міста використовуються переважно влітку у дуже обмежений за часом період. Частково це пов'язано з віддаленістю міста від обласних центрів країни та проблемами розвитку національної транспортної галузі. Хоча для санаторно-курортного лікування найбільш сприятливими періодами є також весна та осінь. У місті діють заклади освіти, які готують кадри для туристичної галузі та сфери обслуговування, але рівень підготовки персоналу має бути значно вищим.

Об'єктивно Бердянськ є кращим курортом на узбережжі Азовського моря, але місту не вистачає просування та промоції власного бренду. Певна робота у цьому напрямі відбувається. Так, у 2016 році вперше прийнята Програма проведення рекламної кампанії міста Бердянська. І вже третій рік поспіль з місцевого бюджету виділяються кошти на заходи з популяризації міста, як міста-курорту. У 2016 році про відпочинок у Бердянську українці дізналися завдяки загальнонаціональному проекту "7 чудес України", і за підсумками голосування Бердянськ було визнано одним із семи найбільш привабливих міст країни. Для зручності гостей та мешканців міста працює електронний туристичний інформаційний сайт www.berdyansk.travel. Проводяться рекламні тури для українських і зарубіжних туристичних фірм. Але місто потребує системного маркетингу і брендингу. Потрібні професійні дії з позиціонування та промоції міста.

SWOT- аналіз за напрямом А. Розвиток сфери оздоровлення та туризму

Внутрішні чинники: сильні та слабкі сторони	
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Сприятливі природні чинники (тепле Азовське море, широкі піщані пляжі, лікувальні грязі, цілющий клімат, унікальна Бердянська коса). - Різноманітність об'єктів історико-культурної спадщини. 	<ul style="list-style-type: none"> - Сезонність надання санаторно-курортних послуг. - Застаріла матеріально-технічна база більшості закладів оздоровлення. - Невідповідний рівень обслуговування в більшості закладів відпочинку. - Низький рівень інфраструктури дозвілля та лікування для цілолітнього відпочинку.

<ul style="list-style-type: none"> - Розвинена мережа санаторно-курортних, оздоровчих, готельних закладів, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. - Широкий вибір культурно-розважальних закладів (музеї, бібліотеки, Палаці спорту та культури, аквапарк, луна-парк, дельфінарій, зоопарк, нічні клуби). - Надання кваліфікованих медично-лікувальних і стоматологічних послуг. - Заклади освіти, які готують кадри для туристичної галузі та сфери обслуговування. - Проведення культурно-мистецьких заходів (фестивалів, концертів). 	<ul style="list-style-type: none"> - Слабка транспортна інфраструктура (віддаленість від обласних центрів, стан доріг, відсутність аеропорту, слабе залізничне сполучення з містами України). - Недостатньо презентований туристичний потенціал міста на всеукраїнському та зарубіжному ринках. - Недостатня кількість якісних і цікавих туристичних продуктів, яскравих туристичних подій для різних цільових груп.
--	---

Зовнішні чинники: сприятливі можливості та загрози

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - Покращення іміджу України. - Розвиток доступних сучасних інформаційних технологій у туристичній сфері. - Розширення напрямків сполучення залізничного транспорту з містом. - Відновлення роботи аеропорту. - Покращення якості доріг до міста (національного, регіонального рівня). - Співпраця з іншими містами та регіонами, інвесторами та грантодавцями щодо впровадження спільних програм і проектів у туристичній сфері. 	<ul style="list-style-type: none"> - Політична нестабільність, продовження військового конфлікту на сході України. - Зменшення державного замовлення на санаторно-курортні та оздоровчі послуги. - Вплив негативних чинників на склад та якість лікувальних озер. - Зменшення берегової лінії на території міста.

Основні проблеми:

<ul style="list-style-type: none"> • Застаріла матеріально-технічна база більшості закладів оздоровлення. • Невідповідний рівень обслуговування в більшості закладів відпочинку. • Недостатня кількість якісних і цікавих туристичних продуктів, яскравих туристичних подій для різних цільових груп. • Недостатньо презентований туристичний потенціал міста на всеукраїнському та зарубіжному ринках.

Стратегічні, оперативні цілі та завдання за напрямом А. РОЗВИТОК СФЕРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ТУРИЗМУ

НАПРЯМ А. РОЗВИТОК СФЕРИ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ТУРИЗМУ			
Бердянськ - центр відпочинку та різноманітного дозвілля Північного Приазов'я			
<i>Стратегічна ціль А.1. Підвищення якості надання туристичних послуг</i>			
<i>Разом з розвитком інфраструктури оздоровлення та дозвілля місто також потребує впровадження системної політики гостинності. Для розвитку міста як центру відпочинку та різноманітного дозвілля Північного Приазов'я, потрібно створювати нові унікальні продукти подієвого, ділового та інших видів туризму, підвищувати якість туристичних послуг, що позитивно вплине на подовження курортного сезону.</i>			
Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
A.1.1. Підвищення якості надання туристам супутніх послуг	Розробка та впровадження політики якісної гостинності по відношенню до туристів та гостей міста.	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення відповідності санаторно-курортних, готельних, оздоровчих послуг вимогам 	відділ курортно-готельної діяльності виконкому

		національних та міжнародних стандартів. • Якісна гостинність.	
A.1.2. Подовження курортного сезону	Подовження курортного сезону шляхом розвитку різних видів туризму	• Розвиток подієвого ділового туризму та інших видів туризму	відділ курортно-готельної діяльності виконкому
A.1.3. Розвиток інфраструктури оздоровлення та дозвілля	Розробка та реалізація інвестиційних проектів у сферах відпочинку, оздоровлення, туризму та дозвілля. Створення туристичного інформаційного центру. Створення інклюзивного спортивно-ігрового майданчика.	• Розробка та реалізація інвестиційних проектів у сферах відпочинку, оздоровлення, туризму та дозвілля. • Створення інклюзивного спортивного та ігрового майданчика.	відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому, управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, КУ «Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів Бердянської міської ради», КП «Аншлаг»

Стратегічна ціль А.2. Маркетинг і брендинг міста

Маркетинг міста передбачає діяльність у двох напрямках: 1) позиціонування міста (забезпечення місту відмінного від інших, бажаного місця в свідомості представників цільових груп і аудиторій); 2) просування міста (впровадження комплексу заходів та відповідних каналів маркетингової комунікації); організаційне забезпечення маркетингу міста. Один з найефективніших сучасних засобів маркетингу міста - його брендинг, як процес усвідомленого й цілеспрямованого формування міського бренду, тобто пошуку, відображення, розвитку міської ідентичності, представлення її в яскравих, взаємопов'язаних образах, привабливих для цільових аудиторій.

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
A.2.1. Позиціонування міста шляхом «виращування» бренду в міському просторі та культурному житті громади	Підтримка комплексу різноманітних фестивалів, культурних акцій.	• Проведення культурно-мистецьких акцій для мешканців та гостей міста. • Підтримка та розвиток традиційних щорічних Бердянських фестивалів і культурних акцій для створення іміджу міста як міста фестивалів.	відділ культури виконкому, клубні заклади
A.2.2. Промоція міста та маркетингова комунікація з цільовими групами	Популяризація санаторно-курортного та туристичного потенціалу міста.	• Створення різноманітних шляхів інформування населення регіону та країни про санаторно-курортний та туристичний потенціал міста. • Створення системи розробки та виготовлення інформаційних продуктів на основі ключових повідомлень для визначення цільових груп. • Проведення в місті прес-турів та форумів для туроператорів. • Проведення Днів Бердянська в інших містах.	відділ реклами курорту та туризму виконкому

5.3. Стратегічний напрям розвитку В. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій

Економічний розвиток міста Бердянська залежить від двох взаємозалежних процесів: інвестиційної діяльності щодо створення конкурентоспроможного виробництва, що не шкодить довкіллю, та від розвитку внутрішньої економіки на основі малого та середнього підприємництва. Одним з чинників інвестиційної привабливості міста є морський торговельний порт, що разом з промисловим комплексом створює передумови для інвестування у експортоорієнтовані виробництва. Регіон має певні ресурси для інноваційної діяльності, пов'язані з використанням енергії сонця та вітру. Прихованим ресурсом є невикористані виробничі майданчики промислових підприємств.

Але разом з зазначеними перевагами є низка проблем для інвестиційного клімату, зокрема, відтік з міста працездатного кваліфікованого населення, стан інженерних мереж, проблеми з утилізацією твердих побутових відходів.

З 2012 року спостерігається зменшення надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку міста. Основними причинами є нестабільна економічна ситуація в Україні, військові дії на сході України, коливання валютного курсу, що вплинуло в цілому на роботу підприємств і проведення заходів щодо залучення іноземних інвестицій.

Для забезпечення сприятливих умов потенційним інвесторам потрібно створення привабливих інвестиційних продуктів, інструментів та впровадження ефективної системи супроводу інвестиційної діяльності.

Не менш важливе значення для економіки міста має малий та середній бізнес. Наприклад, основними галузями, які формують надходження до міського бюджету, є оптова та роздрібна торгівля (20,7% від загальних надходжень), переробна промисловість (13,1%), транспорт (12,9%). На малих і середніх підприємствах працює 57,1% працівників від загальної чисельності штатних працівників підприємств міста. У цілому на території міста розташовано близько 2000 об'єктів торгівлі та сфери послуг, що у розрахунку на 10,0 тис. населення складає 172 об'єкти.

Дослідження свідчать про низку проблем у цій сфері, таких, як обмежені фінансові ресурси у малого бізнесу, високі тарифи на водопостачання та водовідведення. Кількість фізичних-осіб підприємців за останні п'ять років зменшилась на третину. Цьому також сприяла економічна нестабільність, яка склалась у країні, нестабільність валютного курсу грошових одиниць як вітчизняної, так і іноземних валют, обмеженість фінансово-кредитних ресурсів.

Для сприяння розвитку малого та середнього підприємництва у місті діє Комплексна Програма розвитку малого підприємництва та план міських заходів щодо захисту прав споживачів, працює Координаційна рада зі сприяння розвитку малого та середнього підприємництва та з питань захисту прав споживачів.

Бердянська міська рада співпрацює з Проектом ПРОМІС у сфері вивчення проблематики розвитку місцевого бізнесу та формування пропозицій щодо покращення підприємницького середовища та бізнес-клімату у місті. Планується надання підтримки розвитку місцевих товаровиробників, розвиток об'єктів інфраструктури для підтримки малого та середнього підприємництва.

SWOT-аналіз за напрямом В. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій

Внутрішні чинники: сильні та слабкі сторони	
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Морський торговельний порт. - Багатогалузевий промисловий комплекс, що забезпечує цілорічне працевлаштування. - Розвинена база підготовки фахівців робочих спеціальностей для підприємств міста. 	<ul style="list-style-type: none"> - Наявність невикористаних виробничих майданчиків промислових підприємств міста. - Сезонність ведення курортного бізнесу. - Відсутність діючої програми фінансової підтримки малого та середнього бізнесу. - Відтік кадрів (працездатного населення).

<ul style="list-style-type: none"> - Розгалужена система підприємств торгівлі та послуг. - Налагоджений діалог влада-бізнес щодо прийняття управлінських рішень для розвитку громади. - Використання енергії сонця та вітру. 	<ul style="list-style-type: none"> - Незадовільний стан з вивезенням та утилізацією твердих побутових відходів. - Відсутність залізничного сполучення взимку. - Відсутність повітряного сполучення. - Високі тарифи на водопостачання та водовідведення (через велику протяжність водогону). - Недостатня підтримка інвестиційної діяльності.
Зовнішні чинники: сприятливі можливості та загрози	
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - Посилення бюджетної самостійності громад. - Розширення доступу до міжнародних фінансових ресурсів. - Зростання попиту на санаторно-курортні послуги у зв'язку з анексією Криму. - Збільшення кількості громадян, переміщених з тимчасово окупованих територій України, які створюють нові бізнеси й робочі місця. - Сприятливі умови для розвитку альтернативної енергетики (велика кількість сонячних днів у році та необхідна законодавча база). 	<ul style="list-style-type: none"> - Політична нестабільність, продовження військового конфлікту на сході України. - Ризики входжень на нові ринки, неспроможність модернізувати виробництво та вчасно перейти на стандарти ЄС. - Відсутність підготовки спеціалістів вищої технічної освіти для підприємств міста. - Незадовільний стан автомобільних доріг за межами міста. - Відсутність електрифікованої залізничної колії Бердянськ-Пологи. - Зменшення кількості працездатного населення міста.

Основні проблеми:

- Невикористані виробничі майданчики колишніх промислових підприємств міста.
- Відтік кадрів (працездатного населення).
- Обмежені фінансові ресурси у підприємств малого та середнього бізнесу.
- Низький рівень розвитку об'єктів інфраструктури для підтримки малого та середнього підприємництва.
- Недостатньо ефективна система супроводу інвестиційної діяльності.
- Високі тарифи на водопостачання та водовідведення (через велику протяжність водогону).

Стратегічні, оперативні цілі та завдання за напрямом В. РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

НАПРЯМ В. РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ			
Бердянськ - інвестиційно приваблива територія з конкурентоспроможним бізнесом, що будується на засадах сталого розвитку та створює нові робочі місця			
Стратегічна ціль В.1. Створення інвестиційних продуктів та інструментів			
Для позиціонування міста потенційним інвесторам, як інвестиційно привабливої території з конкурентоспроможним бізнесом на засадах сталого розвитку, потрібно створення привабливих інвестиційних продуктів, інструментів, зокрема, інформаційної бази для регулювання земельних відносин, а також впровадження ефективної системи супроводу інвестиційної діяльності, формування іміджу міста зі сприятливим інвестиційним середовищем.			
Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
В.1.1. Впровадження ефективної системи супроводу інвестиційної діяльності	Забезпечення супроводу інвестора (проходження інвестора по інстанціях для отримання дозволів,	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка та затвердження Дорожньої карти для інвестора. 	відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому

	контактна інформація інстанцій).		
В.1.2. Формування іміджу міста зі сприятливим інвестиційним середовищем	Розробка нормативних, перспективних та промоційних документів для місцевого економічного розвитку. Створення інвестиційних продуктів та системи інституційної підтримки для залучення інвестицій.	<ul style="list-style-type: none"> Розробка Плану місцевого економічного розвитку. Розробка Інвестиційного паспорта міста. 	відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому
В.1.3. Створення інформаційної бази для регулювання земельних відносин	Створення механізмів стимулювання раціонального використання та охорони земель.	<ul style="list-style-type: none"> Створення механізмів стимулювання раціонального використання та охорони земель. Розробка на місцевому рівні землевпорядної документації. 	управління земельних відносин виконкому

Стратегічна ціль В.2. Підтримка малого та середнього підприємництва

Для сприяння розвитку малого та середнього підприємництва потрібна підтримка розвитку місцевих товаровиробників, розвиток об'єктів інфраструктури для підтримки малого та середнього підприємництва, зокрема, інноваційний простір для підтримки соціальних та бізнесових ініціатив.

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проєктів	Відповідальні / виконавці
В.2.1. Підтримка розвитку місцевих товаровиробників	Створення сприятливих умов та можливостей місцевих для товаровиробників. Вивчення та впровадження кращих практик для створення сприятливого ділового бізнес-клімату.	<ul style="list-style-type: none"> Організація комунікації з бізнесом для оцінки ділового клімату та виявлення проблемних питань розвитку бізнесу. Створення рівних можливостей для місцевих товаровиробників. Розробка Програми підтримки місцевих товаровиробників. 	управління економічного розвитку виконкому
В.2.2. Розвиток об'єктів інфраструктури для підтримки малого та середнього підприємництва	Створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури малого та середнього підприємництва.	<ul style="list-style-type: none"> Створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури малого та середнього підприємництва. Конференц-зала - інноваційний простір для підтримки соціальних та бізнесових ініціатив. 	управління економічного розвитку виконкому, управління комунальної власності Бердянської міської ради

5.4. Стратегічний напрям розвитку С. Розвиток інфраструктури та збереження довкілля

Важливим завданням для розвитку міста-курорту є поліпшення стану довкілля. В місті Бердянську щорічно від економічної діяльності та у домогосподарствах утворюються відходи I-IV класів небезпеки. Проблемою для довкілля є відсутність комплексного підходу до збирання, транспортування та переробки твердих побутових відходів. У Бердянську необхідно створити сучасний, екологічно безпечний полігон ТПВ та придбати необхідну кількість контейнерів для збору ТПВ. Є потреба впровадження роздільного збору ТПВ та створення сучасної системи їх збирання, переробки, утилізації. Разом з покращенням стану благоустрою міста необхідним є також підвищення рівня екологічної культури населення.

Ще один чинник, що впливає на стан довкілля міста, - це відсутність очисних споруд зливової каналізації. Вирішення цієї проблеми потребує залучення коштів обласного та державного бюджетів. У місті сотні кілометрів мереж водопостачання та каналізації. Очисні споруди потребують реконструкції, необхідно будівництво напірних каналізаційних колекторів від КНС, капітальний ремонт напірного трубопроводу та реконструкція водоводу. Погіршення якості очищення зворотних вод призводить до зростання скиду забруднених зворотних вод у водні об'єкти. Надходження неочищених зливових, талих і дренажних вод із забудованої території міста через шість випусків зливової каналізації в акваторію Бердянської затоки шкідливо впливає на стан Азовського моря.

Для захисту від зазначених проблем флори та фауни Азовського моря у місті діє міська Програма охорони навколишнього природного середовища на 2016-2020 рр., яка містить природоохоронні та ресурсозберігаючі заходи. В рамках виконання заходів Програми придбано прилади для здійснення контролю за якістю поверхневих, підземних та стічних вод і скидів шкідливих речовин у водні ресурси; проводяться наукові дослідження та проектні розроблення із захисту від підтоплення й затоплення, направлені на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів та їх негативного впливу у м. Бердянськ; встановлюються межові та охоронні знаки на території заказника загальнодержавного значення "Заплава р. Берда", а також встановлюються шлагбауми для обмеження в'їзду механізованого транспорту на території ландшафтного заказника. Заплановано роботи за проектом "Реконструкція берегоукріплюючих споруд".

Стан довкілля впливає також на якість питної води. До того ж у місті високий рівень цін на послуги водозабезпечення, що не відповідає якості питної води.

На покращення стану довкілля позитивно впливає збільшення площі зелених насаджень загального користування, яка по місту склала у 2016 р. 26,5 га та у порівнянні з 2012 р. зросла на 9,9 га. На одного мешканця міста припадає 2,3 кв. м зелених насаджень, що все одно є недостатнім. Потрібно термінове впровадження сучасних методів утримання зелених насаджень для перетворення Бердянська у зелене місто, яким має бути сучасний курорт.

Для Бердянська важливим є впровадження заходів з енергозбереження, що окрім економії бюджетних коштів, також зменшує навантаження на довкілля. З метою створення муніципальної системи енергетичного менеджменту в бюджетних установах міста у 2014 р. розроблена єдина електронна система обліку споживання енергоресурсів, до якої відповідальні особи бюджетної та комунальної сфери щомісяця вносять дані щодо фактичного споживання води, тепла, електроенергії та газу. Система працює у місті вже більше 3-х років та дозволяє оперативно проводити розрахунки з економії чи перевитрат споживання енергоресурсів бюджетними та комунальними установами міста. У рамках міжнародних кіотських угод щодо обмеження викидів у атмосферу вуглекислого газу шість проектів м. Бердянська з утеплення об'єктів комунальної власності пройшли всі експертизи, відбір і узгодження. На сьогодні "зелених інвестицій" освоєно на суму більше 12,0 млн грн. Необхідно продовжувати системне запровадження заходів з енергозбереження.

Потребує вирішення питань щодо удосконалення пасажирських транспортних потоків, формування зручної транспортної системи міста та розвиток дорожньої інфраструктури та безпеки руху.

У місті розроблено та виконується План міських заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для маломобільних груп населення на 2016-2020 рр. Для виконання Плану створено Комітет із забезпечення доступності інвалідів та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури. Визначено завдання щодо розумного пристосування та створення універсального дизайну міського простору для осіб з інвалідністю та людей похилого віку.

SWOT-аналіз за напрямом С. Розвиток інфраструктури та збереження довкілля

Внутрішні чинники: сильні та слабкі сторони	
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Бердянськ - центр госпітального округу. - Достатня кількість закладів середньої та вищої освіти. - Достатня кількість пам'яток архітектури, закладів для відпочинку та розваг. - Налагоджений діалог влада-бізнес щодо прийняття управлінських рішень для розвитку громади. - Сприятливі природні чинники (Азовське море). - Земельні площі для сільськогосподарського виробництва. - Діє міська Програма охорони навколишнього природного середовища на 2016-2020 роки. 	<ul style="list-style-type: none"> - Відсутність комплексного підходу до збирання, транспортування та переробки твердих побутових відходів. - Відсутність Програм (проектів, заходів) щодо збереження флори та фауни Азовського моря. - Відсутність притулку для бездомних тварин. - Невідповідність ціни та якості питної води. - Низький рівень екологічної культури населення. - Комплекс екологічних проблем і проблем природогенної, техногенної безпеки (близькість АЕС, викиди підприємств м. Маріуполь та ін.). - Відсутність очисних споруд зливової каналізації. - Мала площа зелених насаджень загального користування. - Залізничне полотно, що проходить центральною частиною міста. - Зношеність систем водопостачання та водовідведення.
Зовнішні чинники: сприятливі можливості та загрози	
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - Сприятливі умови для розвитку та використання альтернативної енергетики (велика кількість сонячних днів у році). - Доступність сучасних інформаційних технологій, розвиток ІТ-бізнесу. - Збільшення кількості громадян, переміщених з тимчасово окупованих територій України, які створюють нові бізнеси і робочі місця. - Відновлення зовнішнього транспортного сполучення (аеропорт, електрички, морський транспорт). 	<ul style="list-style-type: none"> - Політична нестабільність, продовження військового конфлікту на сході. - Загроза знищення лікувальних лиманів через руйнування берегової смуги Бердянської коси. - Високі тарифи на водопостачання та водовідведення (через велику протяжність водогону).

Основні проблеми:

- Відсутність комплексного підходу до збирання, транспортування та переробки твердих побутових відходів.
- Зношеність систем водопостачання та водовідведення.
- Відсутність очисних споруд зливової каналізації.
- Низький рівень екологічної культури населення.

- Невідповідність ціни та якості питної води.
- Мала площа зелених насаджень загального користування.
- Недосконалість упорядкування пасажирських транспортних потоків.
- Відсутність притулку для бездомних тварин.

Стратегічні, оперативні цілі та завдання за напрямом С. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

НАПРЯМ С. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ			
Бердянськ - комфортне місто для проживання зі здоровим довкіллям			
Стратегічна ціль С.1. Поліпшення стану довкілля			
<i>Для підвищення комфортності проживання та поліпшення стану довкілля необхідно створити сучасний, екологічно безпечний полігон ТПВ, впровадити роздільний збір ТПВ та створити сучасну систему їх переробки й утилізації. Разом з покращенням стану благоустрою міста треба підвищувати рівень екологічної культури населення. Потрібно значно збільшити площу зелених насаджень та впровадити сучасні методи їх утримання для перетворення Бердянська у зелене курортне місто.</i>			
Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проєктів	Відповідальні / виконавці
С.1.1. Чисте місто	Покращення стану благоустрою міста. Створення сучасної системи збирання, переробки, утилізації ТПВ.	<ul style="list-style-type: none"> • Впровадження роздільного способу збору ТПВ.. • Формування сучасної системи збирання, переробки, утилізації ТПВ. • Придбання сучасної техніки для транспортування та переробки ТПВ. • Покращення стану благоустрою міста. 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, управління житлово-комунального господарства виконкому
С.1.2. Зелене місто	Виділення нових територій під озеленення. Впровадження сучасних методів утримання зелених насаджень.	<ul style="list-style-type: none"> • Впровадження сучасних методів утримання зелених насаджень. • Виділення нових територій під озеленення. • Впровадження заходів зі збереження зелених насаджень міста. 	управління житлово-комунального господарства виконкому
С.1.3. Берегозахист	Будівництво, реконструкція та капітальний ремонт берегозахисних споруд.	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідження природних явищ щодо стану берегової смуги та розробка берегозахисних заходів. • Будівництво берегозахисних споруд. 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому

Стратегічна ціль С.2. Формування зручної транспортної системи міста			
<i>Місту потрібно удосконалення та оптимізація транспортних потоків, зокрема, оптимізація системи міського громадського транспорту та впровадження екологічного міського транспорту. Інша складова - розвиток дорожньої інфраструктури та безпеки руху.</i>			
Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проєктів	Відповідальні / виконавці
С.2.1. Розвиток дорожньої інфраструктури та безпека руху	Розвиток і покращення якості автомобільних доріг. Впровадження комплексного	<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток і покращення якості автомобільних доріг. • Реконструкція шляхопроводу по вул. Чернишевського. • Впровадження комплексного підходу до ремонту вуличної мережі 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду

	підходу до ремонту вуличної мережі (інженерні мережі, озеленення, фасади).	(інженерні мережі, озеленення, фасади).	виконкому, управління житлово-комунального господарства виконкому
С.2.2. Оптимізація системи міського громадського транспорту	Запровадження електронного квитка у міському пасажирському транспорті. Удосконалення та оптимізація транспортних потоків у місті.	<ul style="list-style-type: none"> • Запровадження електронного квитка у міському пасажирському транспорті. • Впровадження екологічного міського транспорту. • Удосконалення та оптимізація транспортних потоків у місті. • Впровадження соціального таксі для маломобільних груп населення. 	відділ транспорту та зв'язку виконкому, управління праці та соціального захисту населення виконкому, КУ «Терцентр» міської ради

Стратегічна ціль С.3. Системне запровадження заходів з енергозбереження			
<i>Впровадження заходів з енергозбереження, окрім економії бюджетних коштів, зменшує навантаження на довкілля. Потрібно стимулювати активність мешканців щодо покращення стану житлового фонду, зокрема, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з мешканцями міста. Потребують реконструкції очисні споруди, необхідно будівництво напірних каналізаційних колекторів від КНС, капітальний ремонт напірного трубопроводу та реконструкція водоводу.</i>			
Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проєктів	Відповідальні / виконавці
С.3.1. Створення умов для зменшення споживання енергоресурсів у бюджетних закладах міста	Використання альтернативних джерел енергії. Зменшення споживання теплової енергії. Впровадження у бюджетній галузі міста автономного опалення. Проведення термомодернізації будівель у бюджетних закладах міста. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з мешканцями міста.	<ul style="list-style-type: none"> • Використання альтернативних джерел енергії. • Покращення системи моніторингу споживання енергоресурсів. • Встановлення сонячних колекторів для нагріву води у бюджетних закладах міста. • Проведення енергоаудиту у закладах міста. • Проведення термомодернізації будівель у бюджетних закладах міста. • Встановлення у бюджетних закладах міста автономних блочно-модульних котелень. 	сектор енергозбереження виконкому, управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому
С.3.2. Стимулювання активності мешканців щодо покращення стану житлового фонду	Створення сталого механізму співфінансування проведення капітальних ремонтів житлових будинків.	<ul style="list-style-type: none"> • Створення сталого механізму проведення капітальних ремонтів будинків ОСББ. 	управління житлово-комунального господарства виконкому
С.3.3. Модернізація систем водопостачання та каналізації	Модернізація системи водопостачання та каналізації районів "Коса" та "АКЗ" через недостатню кількість існуючих обсягів водопостачання	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструкція системи водопостачання та каналізації у місті. • Модернізація системи водопостачання та каналізації районів "Коси" та "АКЗ" (через недостатність обсягів водопостачання). 	управління житлово-комунального господарства, управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду

5.5. Стратегічний напрям розвитку D. Ефективне управління та активізація громади

Демографічна ситуація міста Бердянська протягом останніх 10 років характеризується тенденцією до поступового скорочення чисельності населення. У середньому смертність перевищила народжуваність в 1,7 раза. Тому для міста надзвичайно актуальними залишаються завдання з підвищення якості гуманітарних аспектів життя громадян. Потрібні суттєві зміни у сферах освіти, культури, спорту, охорони здоров'я, ефективного управління та активізації громади.

Залишається проблемою надання місць у дошкільних закладах (черга близько 2 тис. дітей). Розвитку бізнесу перешкоджає відсутність умов для підготовки фахівців за всіма необхідними місту напрямками освітньої діяльності.

Важливим завданням є підвищення ефективності та художнього рівня культурних послуг. У місті діє мережа установ клубного типу, будинків та центрів культури та мистецтв, бібліотек, художня та музична школи, краєзнавчий музей, проведено для мешканців та гостей міста 70 фестивалів. Зберігається затребуваність цих закладів культури як важливої складової духовного життя громади.

У галузі охорони здоров'я завданнями є придбання та оновлення медичного обладнання, особливо для якісного діагностування та лікування хворих; заміна комунікаційних мереж (опалення, водопостачання та водовідведення; створення єдиного інформаційного простору (електронний документообіг); впровадження заходів з енергозбереження (заміна дерев'яних вікон на склопакети та корпусів); формування мережі амбулаторій центру первинної медико-санітарної допомоги, наближених до місця проживання населення; забезпеченість транспортними засобами. Отже, потрібна оптимізація системи охорони здоров'я населення з одночасним формуванням у громадян здорового способу життя та активного довголіття.

У місті традиційно вже багато років застосовуються успішні практики місцевого самоврядування, діє система управління якістю, впроваджуються нові методи надання адміністративних послуг, залучаються кошти міжнародної технічної допомоги. У певній мірі громада міста досить активна, у районах міста діють органи самоорганізації населення. Але дослідження виявили, що рівень комунікації між владою й громадою та рівень впливу громадськості на прийняття важливих для міста рішень є недостатнім. Відзначено також низький рівень участі молоді у соціально-політичному житті міста та недостатній рівень загальної правової культури громади. Тому нагальними залишаються завдання зі створення умов для ефективної взаємодії "влада-громада", створення системи інформування мешканців міста, а також впровадження елементів електронного врядування.

SWOT-аналіз за напрямом D. Ефективне управління та активізація громади

Внутрішні чинники: сильні та слабкі сторони	
Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Успішні практики місцевого самоврядування. - Започатковано впровадження системи управління якістю медичних послуг у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001:2015. - Активні органи самоорганізації населення. - Постійне впровадження нових методів роботи в сфері надання адміністративних послуг. - Успішна практика залучення коштів міжнародної технічної допомоги. - Бердянськ - центр госпітального округу. 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатній рівень комунікації між владою та громадою. - Відсутність сучасного приміщення для надання адміністративних послуг. - Недостатній рівень правової культури громади. - Відсутність сучасного коворкінг-центру. - Недостатній рівень впливу громадськості на прийняття важливих для міста рішень. - Недостатня кількість місць у дошкільних дитячих установах. - Відсутність розумного пристосування та універсального дизайну міського простору для осіб з інвалідністю та людей похилого віку.

<ul style="list-style-type: none"> - Багатопрофільність надання медичних послуг, цілодобовий доступ до отримання спеціалізованої допомоги. - Успішні практики організації професійних спеціалізованих семінарів, конференцій, тренінгів з питань охорони здоров'я. - Достатня кількість закладів середньої та вищої освіти. 	<ul style="list-style-type: none"> - Відсутність умов для підготовки фахівців за всіма необхідними місту напрямками освітньої діяльності. - Низький рівень участі молоді у соціально-політичному житті міста. - Слабка матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я. - Невідповідність будівель медичних закладів сучасним вимогам енергозбереження. - Відсутня централізована система постачання гарячої води у відділеннях КУ БМР "Бердянське ТМО". - Відсутність сучасного приймально-діагностичного відділення медичних закладів.
Зовнішні чинники: сприятливі можливості та загрози	
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - Повне впровадження реформи децентралізації влади. - Законодавче закріплення розвитку партисипативної демократії. - Створення госпітального округу. - Участь у грантових програмах закладів освіти та охорони здоров'я. - Вивчення та запровадження позитивного світового досвіду країн Європейського Союзу та інших міст України. 	<ul style="list-style-type: none"> - Політична нестабільність, продовження військового конфлікту на сході України. - Застаріла нормативно-правова база у сфері місцевого самоврядування. - Низькі соціальні стандарти та рівень доходу населення. - Неєфективність державних програм соціального захисту. - Старіння населення, погіршення соціально-демографічних показників. - Надмірна складність і тривалість тендерних процедур. - Відсутність належних нормативно-правових актів і методології надання платних медичних послуг.

Основні проблеми:

- Недостатня кількість місць в дошкільних дитячих установах.
- Відсутність умов для підготовки фахівців за всіма необхідними місту напрямками освітньої діяльності.
- Недостатній рівень комунікації між владою та громадою та рівень впливу громадськості на прийняття важливих для міста рішень.
- Низький рівень участі молоді у соціально-політичному житті міста.
- Недостатній рівень правової культури громади.
- Відсутність сучасного приміщення для надання адміністративних послуг.
- Слабка матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я.
- Недостатня кількість високотехнологічних медичних послуг, у першу чергу діагностичних.

Стратегічні, оперативні цілі та завдання за напрямом D. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ ГРОМАДИ

НАПРЯМ D. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АКТИВІЗАЦІЯ ГРОМАДИ

Бердянськ - місто з ефективною системою управління, якісними муніципальними послугами та активною громадою

Стратегічна ціль D.1. Надання якісних послуг у сфері освіти та культури

Для створення затишного міста з цікавим насиченим життям потрібно підвищення якості гуманітарних аспектів життя громадян. Потрібні суттєві зміни у сферах освіти, культури, спорту, охорони здоров'я та підвищення ефективності й художнього рівня культурних послуг.

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
D.1.1. Створення умов для надання якісних освітніх послуг	Поліпшення матеріально-технічного стану установ освіти. Розширення мережі дошкільних закладів освіти. Створення умов для навчання дітей з особливими потребами.	<ul style="list-style-type: none"> Створення системи забезпечення місцями у дошкільних навчальних закладах відповідно до потреб населення. Розширення мережі дошкільних закладів освіти. 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, відділ освіти виконкому
D.1.2. Підвищення ефективності та художнього рівня культурних послуг	Поліпшення матеріально-технічного стану установ культури для задоволення культурних потреб населення.	<ul style="list-style-type: none"> Поліпшення матеріально-технічного стану установ культури для задоволення культурних потреб населення. Розширення учбових приміщень Бердянської дитячої художньої школи. Проведення капітального ремонту Нововасилівського Центру культури та дозвілля. 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, відділ культури виконкому

Стратегічна ціль D.2. Покращення стану здоров'я населення міста
Для покращення демографічної ситуації в місті потребує оптимізації системи охорони здоров'я населення з одночасним формуванням у громадян здорового способу життя, активного довголіття. Необхідним є поліпшення матеріально-технічного стану медичних установ міста, зокрема для забезпечення індивідуальних потреб громадян у реабілітаційних послугах.

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
D.2.1. Оптимізація системи охорони здоров'я населення	Поліпшення матеріально-технічного стану медичних установ міста. Створення приймально-діагностичного відділення та сучасного медичного тренінгового центру. Формування інформаційних щитів логістичної системи розташування всіх корпусів лікарні. Забезпечення індивідуальних потреб громадян у реабілітаційних послугах відповідно до індивідуальної програми реабілітації та удосконалення якості надання послуг. Створення центру допомоги жінкам, постраждалим від насильства. Забезпечення якісними послугами громадян, які опинилися в складних життєвих обставинах,	<ul style="list-style-type: none"> Створення єдиного приймально-діагностичного відділення з центром невідкладної медичної допомоги на базі КУ БМР "Бердянське ТМО". Створення єдиного медичного інформаційного простору. Покращення комунікаційної та логістичної доступності медичних закладів міста. Оновлення матеріально-технічної бази медичних закладів міста. Забезпечення індивідуальних потреб громадян у реабілітаційних послугах відповідно до індивідуальної програми реабілітації та удосконалення якості надання послуг. Реалізація Програми соціального захисту мешканців міста. Створення умов для 	відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому, відділ охорони здоров'я виконкому, управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, управління праці та соціального захисту населення виконкому, КУ ТМО "Бердянське територіальне медичне об'єднання", КУ "Бердянський центр первинної медико-санітарної допомоги", КУ "Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів", КУ "Терцентр", КУ "Бердянський

	створення комфортних умов для обслуговування. Реалізація програми соціального захисту мешканців міста.	реалізації соціального потенціалу літніх громадян та осіб з інвалідністю. Розвиток "Університету III віку".	міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді"
D.2.2. Формування здорового способу життя та активного довголіття	Створення сприятливих умов для розвитку фізичної культури та спорту. Реконструкція міського стадіону "Торпедо", "Азовець". Розвиток спортивного руху у мікрорайонах.	<ul style="list-style-type: none"> Створення сприятливих умов для розвитку фізичної культури та спорту. Реконструкція міських стадіонів "Торпедо", "Азовець". 	управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому, відділ сім'ї, молоді та спорту

Стратегічна ціль D.3. Впровадження якісних доступних адміністративних послуг
 Матеріальною основою для якісних доступних адміністративних послуг має стати модернізація приміщення ЦНАП та організація роботи "мобільного офісу" для обслуговування маломобільних верст населення міста вдома. Потрібно також впровадження інформаційних технологій в систему муніципального управління, зокрема, розвиток системи електронного документообігу в Бердянській міській раді та її виконавчих органах.

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
D. 3.1. Створення належних умов для надання адміністративних послуг	Модернізація приміщення ЦНАП. Організація роботи "мобільного офісу" для обслуговування маломобільних верст населення міста вдома.	<ul style="list-style-type: none"> Забезпечення модернізації приміщення ЦНАПу. Забезпечення належної доступності адміністративних послуг. 	відділ з надання адміністративних послуг "Єдиний офіс"
D. 3.2. Впровадження елементів електронного врядування	Впровадження системи електронного документообігу в Бердянській міській раді та її виконавчих органах.	<ul style="list-style-type: none"> Впровадження інформаційних технологій в систему муніципального управління. 	відділ інформаційно-комунікаційних технологій виконкому

Стратегічна ціль D.4. Створення довірливих відносин у громаді через ефективну комунікацію «бізнес-влада-громада»
 Необхідний чинник для розвитку міста - довіра громади до органів місцевого самоврядування. Тому нагальним завданням є налагодження довірливих відносин міської влади з мешканцями через відкритість, зрозумілість та простоту комунікацій. Необхідно створити ефективну систему інформування мешканців, умови для самореалізації інституцій громадянського суспільства та налагодження ефективної взаємодії "бізнес-влада-громада".

Оперативні цілі	Опис змісту цілі	Завдання та сфери реалізації проектів	Відповідальні / виконавці
D.4.1. Створення умов для ефективної взаємодії «бізнес-влада-громада»	Створення умов для самореалізації прав інституцій громадянського суспільства та ефективної взаємодії "бізнес-влада-громада". Удосконалення механізмів прямої демократії та управління регіональним розвитком. Створення єдиного простору для роботи і навчання всіх бажаючих реалізувати бізнес-проекти, спрямовані на покращення	<ul style="list-style-type: none"> Підтримка органів самоорганізації населення міста. Впровадження кращих практик місцевого самоврядування. Створення коворкінг центру для громадських організацій міста. 	відділ організаційної роботи та внутрішньої політики, управління економічного розвитку виконкому

	як власного, так і загального добробуту громади.		
D 4.2. Створення ефективної системи інформування мешканців міста	Налагодження довірливих відносин міської влади з мешканцями міста через відкритість, зрозумілість та простоту комунікацій. Модернізація офіційного веб-сайту Бердянської міської ради.	<ul style="list-style-type: none"> • Формування комунікаційної стратегії міста. • Модернізація офіційного веб-сайту Бердянської міської ради для забезпечення цільових груп мешканців міста відповідною та оперативною інформацією щодо діяльності міської влади. 	прес-служба міської ради та виконавчого комітету, відділ інформаційно-комунікаційних технологій виконкому

6. Узгодження основних положень Стратегії розвитку міста з іншими стратегічними документами території

Стратегія розвитку міста Бердянська на період до 2027 року включає цілі, що відповідають цілям реалізації Державної Стратегії регіонального розвитку України до 2020 року (ДСРР-2020), особливо в частині завдань і заходів, що передбачають спільні дії центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Ключовою основою зрушень у розвитку міста Бердянська є зміна підходів щодо управління процесами, що є основою впровадження ДСРР-2020.

Стратегічний напрям розвитку А. Розвиток сфери оздоровлення та туризму корелюється зі стратегічною ціллю ДСРР-2020 1. "Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів".

Стратегічний напрям розвитку В. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій - зі стратегічними цілями ДСРР-2020: 1. "Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів"; 2. "Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток".

Стратегічний напрям розвитку С. Розвиток інфраструктури та збереження довкілля - зі стратегічними цілями ДСРР-2020: 1. "Підвищення конкурентоспроможності регіонів", 2. "Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів" та "Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання" та 3. "Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку".

Стратегічний напрям розвитку D. Ефективне управління та активізація громади - зі стратегічними, оперативними цілями ДСРР-2020: "Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання", "Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку".

Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку міста Бердянська з цілями Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року

Цілі Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року	Стратегічні цілі Стратегії розвитку міста Бердянська на період до 2027 р.											
	А.1. Підвищення якості надання туристичних послуг	А.2. Маркетинг і брендінг міста	В.1. Створення інвестиційних продуктів та інструментів	В.2. Підтримка малого та середнього підприємництва	С.1. Поліпшення стану довкілля	С.2. Формування зручної транспортної системи міста	С.3. Системне запровадження заходів з енергозбереження	D.1. Надання якісних послуг у сфері освіти та культури	D.2. Покращення стану здоров'я населення міста	D.3. Впровадження якісних доступних адміністративних послуг	D.4. Створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «влада-громада»	
1.1. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів												
1.2. Створення умов для поширення позитивних процесів розвитку міст на інші території, розвиток сільської місцевості												
1.3. Підвищення ефективності використання внутрішніх чинників розвитку регіонів												

2.1. Запобігання зростанню диспропорцій, що гальмують розвиток регіонів													
2.2. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання													
2.3. Розвиток міжрегіонального співробітництва													
3.1. Удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні													
3.2. Підвищення якості державного управління регіональним розвитком													
3.3. Посилення міжгалузевої координації в процесі планування та реалізації регіональної політики													
3.4. Інституційне забезпечення регіонального розвитку													
3.5. Реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування													

Стратегія розвитку міста Бердянська на період до 2027 року включає стратегічні напрями та цілі, що повністю відповідають цілям Стратегії розвитку Запорізької області до 2020 року. Значної уваги приділено узгодженості тих завдань і заходів, які спрямовані на прискорення місцевого й регіонального розвитку, а також передбачають спільні дії регіональних органів влади та органів місцевого самоврядування.

Узгодженість стратегічних цілей Стратегії розвитку міста Бердянська з цілями Стратегії розвитку Запорізької області до 2020 р.

Цілі Стратегії розвитку Запорізької області до 2020 року	Стратегічні цілі Стратегії розвитку міста Бердянська на період до 2027 р.												
	А.1. Підвищення якості надання туристичних послуг	А.2. Маркетинг і брендінг міста	В.1. Створення інвестиційних продуктів та інструментів	В.2. Підтримка малого та середнього підприємництва	С.1. Поліпшення стану довкілля	С.2. Формування зручної транспортної системи міста	С.3. Системне запровадження заходів з енергозбереження	Д.1. Надання якісних послуг у сфері освіти та культури	Д.2. Покращення стану здоров'я населення міста	Д.3. Впровадження якісних доступних адміністративних послуг	Д.4. Створення довірливих відносин в громаді через ефективну комунікацію «влада-громада»		
1.1. Стимулювання залучення інвестицій													
1.2. Розвиток малого та середнього підприємництва													
1.3. Розвиток внутрішнього туризму													
2.1. Збільшення доданої вартості сільськогосподарської продукції													
2.2. Підтримка зайнятості сільського населення													
2.3. Розвиток інфраструктури сільських територій													
3.1. Підвищення адаптивності населення до потреб ринку праці													

Стратегія розвитку м. Бердянська на період до 2027 р.

3.2. Покращення стану здоров'я населення										■		
4.1. Енергоефективність та підтримка альтернативної енергетики								■				
4.2. Створення умов для поліпшення стану довкілля					■							■
4.3. Розвиток екомережі та рекреаційних зон	■											

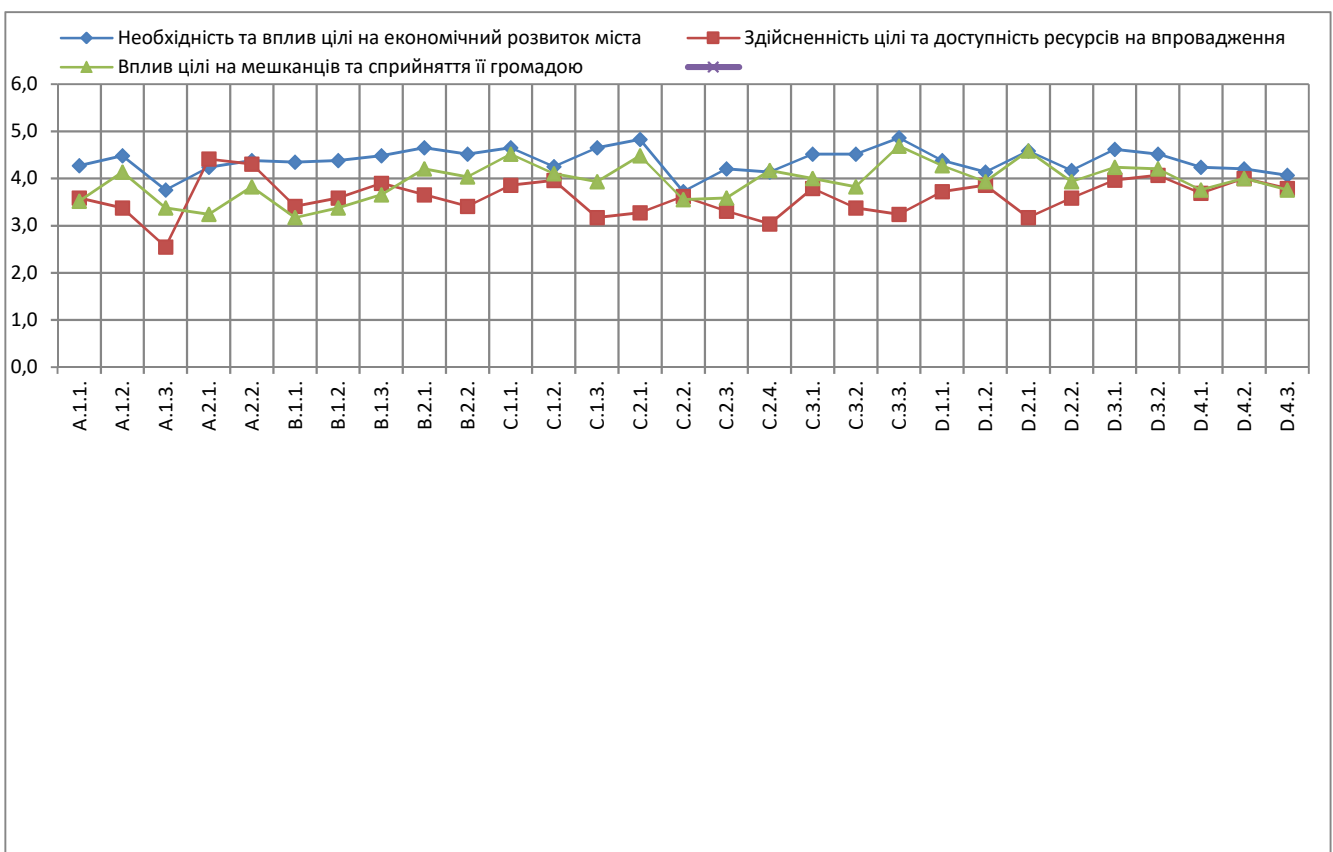
7. Управління та моніторинг впровадження Стратегії

Проект Стратегії має бути представлений громаді через заходи громадського обговорення та оприлюднений через місцеві засоби інформування громадян. Після внесення у зміст документу доцільних пропозицій від громадян має бути її розгляд і ухвалення міською радою. Вкрай важливо забезпечити політичну волю до впровадження змін, а також людські та фінансові ресурси, необхідні для виконання всіх заходів і проектів, передбачених у оперативних цілях.

Після затвердження Стратегії міською радою її має бути конкретизовано у щорічних планах соціально-економічного розвитку, цільових і міських програмах розвитку. Необхідно визначити порядок внесення змін та доповнень до місцевих стратегічних прогнозних і програмних документів міської ради.

Стратегічні цілі, визначені цим документом, вказують на точки докладання зусиль і напрями використання ресурсів (у тому числі приватних інвестицій), щоб їх результативність була максимальною з точки зору досягнення стратегічного бачення. Кожен стратегічний напрям передбачає досягнення оперативних цілей, яких у Стратегії визначено 29. Таке масштабне завдання може бути виконано лише поетапно, зважаючи на ресурсні можливості виконавців Стратегії. Тому реалізація Стратегії здійснюватиметься в режимі проектного управління, з планом реалізації на найближчі три роки, а для досягнення кожної оперативної цілі підготовлено проектну картку, яка містить короткий виклад способу досягнення запланованого результату.

Хоча всі оперативні цілі є важливими для майбутнього громади, об'єктивно вони мають різну "вагу" з погляду на їх необхідність та здійсненність.

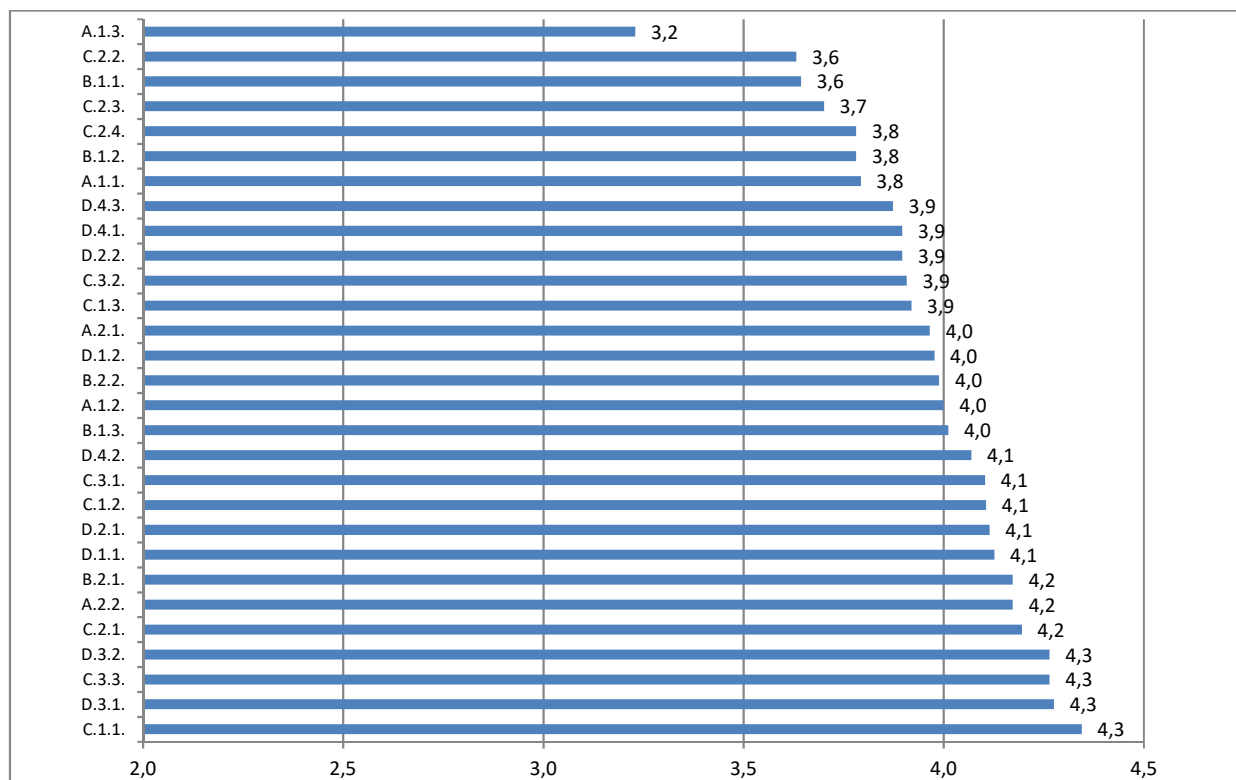

Діаграма 1. Результати оцінки оперативних цілей за трьома критеріями

Було проведено оцінку оперативних цілей та визначено пріоритетність їх впровадження. Це допоможе групі, що буде відповідати за управління впровадженням Стратегії, і керівництву громади встановити черговість виконання проектів у залежності від рейтингу цілі та оптимально розподілити обмежені людські та фінансові ресурси для реалізації низки оперативних цілей (проектів) плану реалізації Стратегії. Для експертного опитування було

розроблено Анкету оцінки оперативних цілей за трьома критеріями: 1. Необхідність цілі та її вплив на економічний розвиток громади. 2. Здійсненність цілі та доступність ресурсів на її впровадження. 3. Вплив цілі на мешканців громади та сприйняття її громадою. За кожним критерієм оперативну ціль (проект) можна було оцінити за 5-бальною шкалою, тобто максимально можлива середня оцінка могла складати 5 балів, мінімальна - 0 балів.

Оцінки цілей розподілилися рівномірно, із середнім балом в діапазоні від 3,2 (62% від максимально можливого значення) до 4,3 (87%). Така достатньо висока оцінка оперативних цілей означає, що члени Робочої комісії з розробки Стратегії розвитку міста дійшли висновку, що практично всі оперативні цілі є важливими для майбутнього громади, як складники напрямів розвитку, окреслених Стратегією. Жодної цілі, яка потребує виключення із Стратегії або суттєвого доопрацювання, не визначено. Більшість оперативних цілей оцінено, як реалістичні. Тільки одна ціль отримала оцінку за здійсненність нижче 3,0 балів - «Подовження курортного сезону», зважаючи дійсно на велику масштабність цього завдання.

Діаграма 2. Загальний рейтинг оперативних цілей за середнім значенням

Стратегія є результатом соціального консенсусу. Щоб забезпечити реалістичність Стратегії, над його розробкою працювало більше 50 лідерів територіальної громади - представників бізнесу, органів місцевого самоврядування (депутатів та членів виконавчого комітету, спеціалістів відділів міської ради), промислових підприємств, громадськості, освітніх установ регіону. Саме з числа найактивніших лідерів рекомендується сформувати Комітет з управління впровадженням Стратегії (КУВ). Таким чином, Комітет з управління впровадженням за своїм складом стане продовженням публічно-приватного партнерства, яке уможливило процес стратегічного планування.

На КУВ буде покладена відповідальність за моніторинг впровадження Стратегії розвитку громади. Результати впровадження проектів необхідно розміщувати на веб-сайті міської ради. КУВ буде проводити аналіз якості виконання завдань, дотримання графіку робіт. Підтримку діяльності КУВ забезпечують працівники управління економічного розвитку виконкому.

Для забезпечення моніторингу ефективності виконання Стратегії рекомендується створити багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів. Кожен рівень стратегічного планування має свій рівень індикаторів (показників), розділяються на індикатори досягнення: бачення та напрямів розвитку; стратегічних цілей; оперативних цілей. На рівні бачення розвитку території, що фактично складається з стратегічних напрямів розвитку, визначаються показники вищого

рівня. Показники розвитку за стратегічними цілями - середній рівень, індикатори виконання проектів та досягнення оперативних цілей - нижній рівень.

Базову інформацію, необхідну для визначення результатів виконання проектів, містить проектна картка, у якій відображені ресурси (бюджет, виконавці), процеси (календарний план реалізації заходів) та результати (очікуваний результат реалізації).

На першому етапі визначається максимум можливих індикаторів, які розподілені за зонами впливу. Ці індикатори, в першу чергу відображають ступінь виконання проектів. Для підготовки системи індикаторів потрібно визначення очікуваних результатів, які часто носять якісний характер, а отже, не можуть бути оцінені інакше, як шляхом соціологічних або експертних опитувань.

У процесі роботи над індикаторами визначається порядок збору, систематизації інформації, відповідальні за збір даних та періодичність збору даних (таблиця). Для кожного показника визначаються такі характеристики: назва; опис методу розрахунку; джерело даних; періодичність розрахунку; базове значення показника; планове (прогнозоване) значення показника; особа (особи), відповідальні за розрахунок і збір даних за показником.

Систему контролю на різних етапах виконання власної Стратегії можна побудувати на основі розроблених форм контролю за досягненням стратегічних цілей та виконанням проектів. Але одним із типів виявлених індикаторів є такі, збір яких передбачений державною системою статистики. Як правило, вони з'являються на рівні стратегічних цілей та напрямів розвитку. Це дає змогу унікальну систему індикаторів співставляти з державними та міжнародними системами.

Показники (індикатори) досягнення цілей Стратегії розвитку міста

Стратегічні напрями та цілі розвитку	Назва показника	Відповідальний
Стратегічний напрям розвитку А. Розвиток сфери оздоровлення та туризму	Надходження до бюджету від підприємств курортної та туристичної сфери	Відділ курортно-готельної діяльності виконкому; Відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому; Відділ реклами курорту та туризму виконкому
Стратегічна ціль А.1. Підвищення якості надання туристичних послуг	Тривалість курортного сезону	
А.1.1. Підвищення якості надання туристам супутніх послуг	Відсоток персоналу, який пройшов навчання з питань якісного обслуговування	
А.1.2. Подовження курортного сезону	Кількість проведених заходів	
А.1.3. Розвиток інфраструктури оздоровлення та дозвілля	Кількість туристів, які відвідали місто за рік	
Стратегічна ціль А.2. Маркетинг і брендинг міста	Рівень обізнаності про місто	
А.2.1. Позиціонування міста шляхом «вирощування» бренду в міському просторі та культурному житті громади	Кількість відвідувачів культурних, мистецьких, розважальних заходів	
А.2.2. Промоція міста та маркетингова комунікація з цільовими групами	Кількість споживачів інформаційних продуктів та учасників промоцій них компаній	
Стратегічний напрям розвитку В. Розвиток бізнесу та залучення інвестицій	Надходження до міського бюджету від суб'єктів господарювання	
Стратегічна ціль В.1. Створення інвестиційних продуктів та інструментів	Обсяг залучених прямих / непрямих інвестицій	
В.1.1. Впровадження ефективної системи супроводу інвестиційної діяльності	Кількість створених нових робочих місць	

В.1.2. Формування іміджу міста зі сприятливим інвестиційним середовищем	Кількість проектів, впроваджених та в стадії реалізації	Відділ інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому
В.1.3. Створення інформаційної бази для регулювання земельних відносин	Кількість вільних ділянок для створених нових підприємств	Управління земельних відносин виконкому
Стратегічна ціль В.2. <i>Підтримка малого та середнього підприємництва</i>	Надходження до міського бюджету від суб'єктів господарювання малого та середнього підприємництва	Управління економічного розвитку виконкому
В.2.1. Підтримка розвитку місцевого товаровиробника	Обсяг реалізованої продукції місцевих підприємств	
В.2.2. Розвиток об'єктів інфраструктури для підтримки малого та середнього підприємництва	Частка малих підприємств у загальній кількості підприємств	Управління комунальної власності міської ради
Стратегічний напрям розвитку С. Розвиток інфраструктури та збереження довкілля	Рівень задоволеності мешканців станом інфраструктури міста	Управління житлово-комунального господарства виконкому
Стратегічна ціль С.1. <i>Поліпшення стану довкілля</i>	Рівень задоволеності мешканців екологічним станом міста	
С.1.1. Чисте місто	Рівень задоволеності мешканців санітарним станом міста	Управління житлово-комунального господарства виконкому; Управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому
С.1.2. Зелене місто	Площа зелених насаджень у розрахунку на одного мешканця	
С.1.3. Берегозахист	Рівень захищеності території від підтоплення	
Стратегічна ціль С.2. <i>Формування зручної транспортної системи міста</i>	Рівень задоволеності мешканців станом транспортної системи міста	Відділ транспорту та зв'язку виконкому
С.2.1. Розвиток дорожньої інфраструктури та безпеки руху	Протяжність відремонтованого дорожнього покриття у % до загальної протяжності доріг міста	Управління житлово-комунального господарства виконкому
С.2.2. Поліпшення зручності системи орієнтації у місті	Рівень задоволеності мешканців та туристів станом системи орієнтації у місті	
С.2.3. Підтримка маломобільних груп населення	Кількість транспортних засобів та зупинкових комплексів, пристосованих для перевезення осіб з обмеженою мобільністю, у відсотках до загальної кількості	
С.2.4. Оптимізація системи міського громадського транспорту	Кількість оновлених транспортних засобів у відсотках до загальної кількості	
Стратегічна ціль С.3. <i>Система запровадження заходів з енергозбереження</i>	Відсоток обсягу економії енергоносіїв у бюджетних закладах міста	Сектор енергозбереження виконкому;
С.3.1. Створення умов для зменшення споживання енергоресурсів у бюджетних закладах міста	Обсяг фактичного споживання енергоресурсів у бюджетних закладах міста	Відділ освіти виконкому
С.3.2. Стимулювання активності мешканців у напрямі покращення стану житлового фонду	Частка створених ОСББ до загальної кількості	Управління житлово-комунального господарства виконкому
С.3.3. Модернізація систем водопостачання та каналізації	Протяжність збудованих мереж водоводу та водовідведення	

Стратегічний напрям розвитку D. Ефективне управління та активізація громади	Рівень задоволеності мешканців гуманітарним аспектом якості життя у місті	Відділ освіти виконкому
Стратегічна ціль D.1. <i>Надання якісних послуг у сфері освіти та культури</i>	Рівень задоволеності мешканців якістю освітніх послуг у місті	
D.1.1. Створення умов для надання якісних освітніх послуг	Збільшення кількості місць для навчання та виховання дітей дошкільного віку	
D.1.2. Підвищення ефективності та художнього рівня культурних послуг	Кількість відвідувачів культурних заходів	Відділ культури виконкому
Стратегічна ціль D.2. <i>Покращення стану здоров'я населення міста</i>	Тривалість життя мешканців міста	Відділ охорони здоров'я виконкому
D.2.1. Оптимізація системи охорони здоров'я населення	Кількість впроваджених міжнародних систем якості надання медичних послуг	КУ БМР "Бердянське територіальне медичне об'єднання"
D.2.2. Формування здорового способу життя та активного довголіття	Рівень захворюваності мешканців міста	Відділ охорони здоров'я виконкому
Стратегічна ціль D.3. <i>Впровадження якісних доступних адміністративних послуг</i>	Рівень задоволеності мешканців доступністю адміністративних послуг у місті	Відділ з надання адміністративних послуг "Єдиний офіс"
D.3.1. Створення належних умов для надання адміністративних послуг	Кількість звернень суб'єктів з питань отримання адміністративних послуг за одиницю часу, у тому числі через електронні сервіси	
D.3.2. Впровадження елементів електронного врядування в місті	Кількість он-лайн послуг, наданих через веб-портал "Кабінет мешканця"	Відділ інформаційно-комунікаційних ресурсів виконкому
Стратегічна ціль D.4. Створення довірливих відносин у громаді через ефективну комунікацію "бізнес-влада-громада"	Рівень довіри мешканців до влади міста Бердянська	Відділ організаційної роботи та внутрішньої політики виконкому
D.4.1. Створення умов для ефективної взаємодії "влада-громада"	Кількість нових ідей для подальшого розвитку міста від активних представників громадянського суспільства	Відділ організаційної роботи та внутрішньої політики виконкому
D.4.2. Створення ефективної системи інформування мешканців міста	Кількість унікальних відвідувачів сайту Бердянської міської ради	Відділ інформаційно-комунікаційних ресурсів виконкому
	Кількість цільових груп, залучених до комунікацій з місцевою владою	Прес-служба міської ради та виконавчого комітету

У ході моніторингу виконання Стратегії вирішується низка завдань: контроль за реалізацією в цілому; оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, стратегічними та оперативними цілями; аналіз інформації щодо змін зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку громади для уточнення та корегування (актуалізації) цілей Стратегії.

Після розробки та затвердження Стратегія має стати місцевою нормативною базою формування річного бюджету міської ради та річної програми соціально-економічного розвитку громади міста.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок усіх джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, в тому числі: коштів державного бюджету; місцевих бюджетів; міжнародної технічної допомоги; міжнародних фінансових організацій; інвесторів; донорських організацій тощо.

У процесі впровадження Стратегії будуть брати участь багато організацій та окремих осіб, обов'язково виникатимуть нові спільні проекти. Тому доцільно створити постійне партнерство між місцевою владою та підприємцями, що полегшить доступ до інформації, сприятиме комунікації та забезпечить поліпшення бізнес-середовища.

Стратегія має коригуватися зважаючи на зовнішні та внутрішні обставини, які також будуть змінюватися. Принаймні один раз на три роки Комітет з управління впровадженням має забезпечити розробку нового Плану реалізації Стратегії (проектних карток до проектів з алгоритмом їх виконання, зазначенням результатів, показників, відповідальних осіб і виконавців, строків та джерел ресурсів). Отже, члени Комітету з управління впровадженням, а також всі мешканці громади, які мають відношення до цієї роботи, повинні стежити за тим, щоб стратегічні й оперативні цілі та проекти Стратегії залишалися доречними, актуальними та виконувалися.

Стратегічне планування - це не одноразова подія з певним початком і кінцем, навпаки, це ефективний інструмент муніципального управління. Саме завдяки створенню належного системного моніторингу та коригування, а також управління впровадженням Стратегії досягається високий рівень відповідальності за його реалізацію та адаптацію до змінних зовнішніх і внутрішніх чинників.

8. Склад Робочої комісії з розробки проекту Стратегії розвитку міста Бердянська

Склад робочої комісії з розробки проекту Стратегії розвитку міста затверджено розпорядження міського голови 13 червня 2017 р. № 192-р.

Чепурний Володимир Павлович - міський голова, голова робочої комісії.

Робоча підгрупа з питань підвищення ефективності використання економічного потенціалу міста Бердянська (промисловість, підтримка малого та середнього бізнесу, залучення інвестицій, енергозбереження, логістично-транспортна сфера):

- Дойнова Юлія Вікторівна - заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, заступник голови робочої комісії, керівник підгрупи
- Акуленко Любов Іванівна - начальник відділу соціально-економічного розвитку та регуляторної політики управління економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради
- Боханова Наталя Миколаївна - начальник управління земельних відносин виконкому Бердянської міської ради
- Бочкова Наталя Миколаївна - начальник фінансового управління виконкому Бердянської міської ради
- Братеньков Іван Сергійович - депутат Бердянської міської ради
- Власенко Віталій Вікторович - начальник управління безперервних покращень ПрАТ "Бердянські жниварки"
- Комарова Інна Валентинівна - начальник відділу інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому Бердянської міської ради
- Надежда Ганна Володимирівна - менеджер зі збуту ТОВ "ТД "Агрінол"
- Нішаналієв Артур Аскарлович - завідувач сектора енергозбереження виконкому Бердянської міської ради
- Орлова Юлія Віталіївна - начальник управління економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради
- Попова Ірина Олександрівна - депутат Бердянської міської ради
- Проценко Ксенія Кирилівна - спеціаліст I категорії відділу інвестиційної та міжнародної діяльності виконкому Бердянської міської ради
- Реброва Олена Олександрівна - начальник відділу підприємницької діяльності та захисту прав споживачів управління економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради
- Рибнікова Олена Анатоліївна - головний спеціаліст відділу соціально-економічного розвитку та регуляторної політики управління економічного розвитку виконкому Бердянської міської ради
- Соколовська Олена Валеріївна - начальник планово-економічного відділу ПрАТ "Приазовкурорт"
- Солоненко Олександр Іванович - комерційний директор ТОВ "Азовська кабельна компанія"
- Удовиченко Ірина Василівна - начальник відділу транспорту та зв'язку виконкому Бердянської міської ради

Робоча підгрупа з питань підвищення якості житлово-комунальних послуг та поліпшення стану об'єктів інфраструктури міста Бердянська (благоустрій, охорона довкілля,

раціональне використання природних ресурсів, житло, будівництво та реконструкція об'єктів, архітектура)

- Дєєва Оксана Олегівна - заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керівник підгрупи (профільні питання)
- Горячов Григорій Григорович - заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керівник підгрупи (профільні питання)
- Безверхий Володимир Петрович - депутат Бердянської міської ради
- Белоровська Марина Вікторівна - головний спеціаліст управління житлово-комунального господарства виконкому Бердянської міської ради
- Дишкант Костянтин Іванович - мешканець міста
- Єршоменко Наталія Володимирівна - головний спеціаліст управління житлово-комунального господарства виконкому Бердянської міської ради
- Калагірева Галина Віталіївна - завідувач сектора управління житлово-комунального господарства виконкому Бердянської міської ради
- Кобізь Марія Олексіївна - завідувач сектора управління житлово-комунального господарства виконкому Бердянської міської ради
- Коваленко Раїса Миколаївна - спеціаліст 1 категорії управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому Бердянської міської ради
- Лі Олена Іллівна - в.о. начальника управління капітального будівництва, реконструкції та технічного нагляду виконкому Бердянської міської ради
- Малиновська Анастасія Миколаївна - начальник управління містобудування та архітектури виконкому Бердянської міської ради, головний архітектор міста
- Марченко Катерина Валентинівна - депутат Бердянської міської ради
- Цуканов Віктор Володимирович - депутат Бердянської міської ради

Робоча підгрупа з питань розвитку соціального потенціалу міста Бердянська (культура, освіта, соціальний захист, здоров'я, фізкультура та спорт)

- Дойнова Юлія Вікторівна - заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, керівник підгрупи
- Георгієв Євген Іванович - депутат Бердянської міської ради
- Єгоров Дмитро Володимирович - директор КУ "Бердянське територіальне медичне об'єднання" Бердянської міської ради
- Кондрашова Світлана Георгіївна - директор Бердянського машинобудівного коледжу Запорізького національного технічного університету
- Липський Володимир Миколайович - начальник відділу освіти виконкому Бердянської міської ради
- Марч Тетяна Іванівна - начальник відділу охорони здоров'я виконкому Бердянської міської ради
- Пулькіна Олена Юріївна - головний лікар КУ "Бердянський центр первинної медико-санітарної допомоги" Бердянської міської ради
- Рунчева Наталія Вікторівна - доцент кафедри обліку і фінансів Бердянського університету менеджменту і бізнесу
- Токмань Наталя Анатоліївна - начальник управління праці та соціального захисту населення виконкому Бердянської міської ради

- Шишкіна Галина Валентинівна - директор Відокремленого структурного підрозділу "Бердянський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету"
- Шостак Микола Олександрович - начальник відділу культури виконкому Бердянської міської ради
- Шумілов Вадим Геннадійович - начальник відділу сім'ї, молоді та спорту виконкому Бердянської міської ради

Робоча підгрупа з питань розвитку курортно-готельної та туристичної сфер міста Бердянська (розвиток та реклама міста-курорту)

- Холод Олексій Олексійович - секретар Бердянської міської ради, керівник підгрупи
- Бичкова Оксана Іванівна - начальник відділу курортно-готельної діяльності виконкому Бердянської міської ради
- Головін Сергій Ігорович - заступник генерального директора ПрАТ "Приазовкурорт"
- Кривунь Максим Анатолійович - директор ПП "Курорти Приазов'я"
- Міщенко Вікторія Володимирівна - начальник відділу реклами курорту та туризму виконкому Бердянської міської ради

Робоча підгрупа з питань створення ефективної системи управління містом (адміністративні послуги, самоорганізація населення, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, залучення закордонного досвіду, кращі практики, громадськість)

- Кочубей Ольга Станіславівна - керуючий справами виконкому Бердянської міської ради, керівник підгрупи
- Алфьорова Валентина Іванівна - завідувач сектора відділу організаційної роботи виконкому Бердянської міської ради
- Долягіна Світлана Вікторівна - начальник відділу інформаційно-комунікаційних ресурсів виконкому Бердянської міської ради
- Єгорова Ірина Олександрівна - начальник прес-служби міської ради та виконкому Бердянської міської ради
- Ієговська Вікторія Олександрівна - помічник міського голови, уповноважений у справах системи управління якістю виконкому Бердянської міської ради
- Ісаєвська Світлана Миколаївна - начальник відділу організаційної роботи виконкому Бердянської міської ради
- Кас'янов Ігор Віталійович - голова громадської спілки "Вільна Громада - Комфортне місто"
- Лаба Лариса Петрівна - начальник відділу з надання адміністративних послуг "Єдиний офіс", адміністратор виконкому Бердянської міської ради
- Однолько Олена Іванівна - голова громадської організації "Інформаційно-ресурсний центр "Діалог"

